

Tentamen i Numeriska metoder för DN1212, DN1214, DN1215, DN1240, DN1241, DN1243
Lördag 19/3 2011, kl 9-12

DEL 1 Inga hjälpmedel. Betygsgräns (inkl bonuspoäng) för betyg E: 14p. Ange dina giltiga bonuspoäng från vt-09 (senare hälften) ht-09 eller vt-10, och den kursomgång (linje, termin) där poängen erhållits

- (1p) 1. Som resultat av en MATLAB-beräkning har resultatet $x = 1.2362$ erhållits, En övre gräns för trunckeringsfelet uppskattas till $E_t = 4 \cdot 10^{-3}$. Man väljer att avrunda svaret till $x = 1.24$.

Hur många korrekta decimaler har svaret $x = 1.24$?

- 1
 2
 3
 4

- (3p) 2. En funktion $y = f(x)$ går genom de tre punkterna (1, 2), (2, 3) och (3, 1). Funktionen approximeras genom styckvis linjär interpolation.

Vad blir y -värdet då $x = 1.5$?

Vad blir y -värdet då $x = 2.4$?

- 1.2
 2.0
 2.5
 2.8
 något annat

- 2.0
 2.4
 1.8
 1.6
 något annat

- (3p) 3. Integralen $\int_0^1 \frac{\cos(\pi x)}{x+1} dx$ approximeras med trapetsvärdet, $T(h)$ för stegen $h = 0.5$, $h = 0.25$ och $h = 0.125$. För de mindre stegen erhålles $T(0.25) = 0.1029$ resp $T(0.125) = 0.0979$

Vad blir trapetsvärdet för $h = 0.5$? (2p)

Vad blir det extrapolerade värdet från $T(0.25)$ och $T(0.125)$? (1p)

- 0.125
 0.250
 0.375
 0.500

- 0.0979
 0.0929
 0.0996
 0.0962

- (3p) 4. Roten till en ekvation $f(x) = 0$ beräknas med sekantmetoden och Newton-Raphsons metod.

För sekantmetoden används startvärdena $x_0 = 1$ och $x_1 = 2$ för vilka $f(x_0) = -0.2$ och $f(x_1) = -0.1$. Vad blir nästa iterat x_2 ? (1p)

För Newton-Raphsons metod används startvärdet $x_0 = 1$ för vilket $f(x_0) = -0.2$ och $f'(x_0) = 0.5$. Vad blir nästa iterat x_1 ? (2p)

- 1.0
 2.9
 3.0
 3.4

- 1.4
 0.6
 3.5
 3.0

- (2p) 5. Trapetsvärdet $T(h)$ (där h är steglängden) för beräkning av en integral $I = \int_a^b f(x)dx$ har noggrannhetsordningen två. Detta innebär

- Integralen kan skrivas om som en andra ordningens differentialekvation
 Felet $\epsilon(h) = T(h) - I$ är i stort sett proportionellt mot h^2 .
 Resultatet av beräkningen blir ett polynom av andra graden.
 Felet avtar med en faktor två då steglängden halveras.

- (3p) 6. En rät linje $y = kx + m$ ska anpassas till (x, y) -punkterna $(-1, 1)$, $(0, 0)$ och $(1, 2)$ i minsta kvadratmetodens mening.

Vad blir k och m ? (2p)

- $k = 0.5, m = 1$
  $k = 0.5, m = 0$
  $k = 1, m = 0.5$
  $k = 0, m = 0.5$

Vad blir residualvektorn? (1p)

- $(0.5, -1, 0.5)^T$
  $(1, 0, -1)^T$
  $(1, -1)^T$
  $(1.5, -0.5, 0.5)^T$

- (2p) 7. Man vill lösa ett randvärdesproblem $u''(x) = f(x)$, $u(0) = 1$, $u(1) = 0$, $0 \leq x \leq 1$ genom att använda FDM (finita differensmetoden) med centraldifferens och steget $h = 0.1$. Om randvillkoren sätts in i de ekvationer som erhålles då FDM tillämpas erhålles ett linjärt ekvationssystem $Au = b$.

Vilken dimension har matrisen A ?

- 12×12
  10×9
  9×9
  8×8

Vilken struktur har matrisen A ?

- diagonal
 tridiagonal
 triangulär
 fylld

8. Differentialekvationen

$$\frac{d^3y}{dx^3} = \left(\frac{dy}{dx}\right)^2 + y^2 + x - 5$$

- (3p) skrivs om som ett system av n st första ordningens differentialekvationer.

n blir .. (2p)

- 2
 3
 4
 5
 det är omöjligt att säga.

Om Eulers eller Runge-Kuttas metod används, hur många begynnelsevärden krävs? (1p)

- 2
 3
 4
 5
 det är omöjligt att säga.